

नेपाल विद्यावारिधि संघको चौधौं वार्षिक साधारण सभामा प्रस्तुत
महासचिवको संगठनिक प्रतिवेदन २०७९

डा. अलक बाबु प्रसाई

नेपाल विद्यावारिधि संघको चौधौं वार्षिक साधारण सभामा आदरणीय अध्यक्षज्यू, कार्यसमितिका सदस्यज्यूहरु, सल्लाहकारज्यू र सहभागी सम्पूर्ण आजीवन तथा साधारण सदस्यज्यूहरु, नेपाल विद्यावारिधि संघको चौधौं साधारण सभामा हार्दिक स्वागत एवं नमस्कार ।

पृष्ठभूमि

नेपाल विद्यावारिधि संघ विभिन्न विधामा देश विदेशबाट विद्यावारिधि हासिल गरेको बौद्धिक व्यक्तिहरुको साझा संस्था हो । स्वदेशमा मात्र नभई विदेशी मुलुकहरुमा पेशा व्यवसाय गरी बसिरहनु भएकाहरुको बीचको दुरिलाई क्रमशः कम गर्दै एक आपसमा भएको ज्ञान, शिप र अनुभवको आदानप्रदान गरी समग्र मुलुक निर्माणको अभियानमा पनि उपस्थिति र सहभागिता देखाउन पनि आवश्यक हुन्छ । मिति २०६६ मंसिर ९ गते संघसंस्था दर्ता ऐन अनुसार नेपाल विद्यावारिधि संघ नामक संस्था जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंमा विधिवत रुपमा दर्ता भएको सबैमा विदितै छ ।

नेपाल विद्यावारिधि संघले क्रियाशील रुपमा काम गर्दै आएको छ । जसको फलस्वरुप आज हामी संघको चौधौं साधारण सभामा सहभागी भैरहेका छौं । वार्षिक साधारण सभाको मुलभूत काम भनेको अघिल्लो साधारण सभाबाट अगाडि सारिएको कार्य योजनाहरु एवं कार्यसमितिले वर्षभरिमा सम्पादन गरेका कामहरुको समीक्षा गरी आगामी वर्षको कार्ययोजना सहितको बाटो तय गर्नु हो । यसर्थ, यस साधारण सभामा यहाँहरुको गरिमामय उपस्थिति एवं छलफलबाट प्राप्त सुझावहरुको आधारमा मात्र अर्को साधारण सभा सम्मको भावी यात्रा तय सम्भव छ । हाम्रो जस्तो गरिवी, अशिक्षा, सामाजिक एवं साँस्कृतिक विभेदमा रुमलिएका गरिव र पिछ्छडिएका वर्ग समुदायको पनि हामीमा आसा भरोसा छ । नेपाली समाजको यस्तै भरोसामा हाम्रो योगदानबाट केहि हदसम्म पुरा हुनेछ भन्ने अपेक्षा लिएको छौं । देशको समृद्धि र विकासमा पनि नेपाल विद्यावारिधि संघको महत्वपूर्ण भुमिका हुनुपर्छ भन्ने विश्वासकासाथ अगाडी बढिरहेको जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

उद्देश्य

बौद्धिक नेपालीहरुको विचारको आदान प्रदान गर्ने साझा घरको रुपमा स्थापित यस संघले निम्नानुसारका विशिष्ट उद्देश्यहरु लिएको व्यहोरा यहाँहरुलाई विदितै छ ।

- स्वदेश तथा विदेशमा छरिएर रहनुभएका विभिन्न विधामा विद्यावारिधि हासिल गर्नुभएका व्यक्तिहरु बीच सञ्जाल निर्माण गरी संघलाई Think Tank को रुपमा स्थापित गर्ने ।

- देशमा विद्यमान समसामयिक मुद्दाहरूमा केन्द्रित रही प्राज्ञिक समुदाय, बौद्धिक वर्ग र विभिन्न सरोकारवालाहरू बीच छलफल एवं बहस र अन्तरक्रियाहरू सञ्चालन गरी प्राप्त राय सुझावहरू नीति निर्माण कर्तासम्म प्रस्तुत गर्ने ।
- विद्यावारिधि उपाधि प्राप्त हामी सबैले विभिन्न विशिष्टकृत विधाहरूमा गरेका अनुसन्धानमूलक कार्यहरूको ज्ञान र अनुभव एक आपसमा आदान प्रदान गर्ने र सामाजिक, आर्थिक र साँस्कृतिक लगायत देशको समग्र विकासमा टेवा पुर्याउन सहयोग गर्ने । यसका अतिरिक्त विज्ञ एवं बौद्धिक जमातको ज्ञान र शीपको उपयोग गर्न विभिन्न संघ संस्थाहरूसंग साभेदारी गर्ने ।

नेपाल विद्यावारिधि संघमा आवद्धता

देशको उच्च बौद्धिक वर्गको रूपमा स्थापित हामी समाजको सकारात्मक परिवर्तनका लागि आफ्नो भूमिकाको खोजिमा छौं । एकलो भूमिकालेभन्दा सामुहिक र संगठित भूमिकाले मुलुक निर्माणमा बढि योगदान पुर्याउन सकिन्छ भनेर यस संघमा संगठित र आवद्ध भएका छौं । यस भावनालाई मूर्तरूप दिन संघको उद्देश्य अनुसार ज्ञानको आदान प्रदान, अध्ययन अनुसन्धान, संजाल विस्तार र युवा वर्गलाई अध्ययन अनुसन्धान कार्यमा लाग्न प्रेरित गर्दै विद्यावारिधि उपाधि हासिल गर्न उत्प्रेरणा जगाउने जस्ता कार्यहरूलाई प्राथमिकताका साथ संचालन गर्दै आएका छौं । यसर्थ, यस संघमा संगठित भइ आफ्नो ज्ञान, शीप र क्षमतालाई अभि प्रगाढ बनाउँदै यसको समुचित उपयोगमा लाग्न हामी जो कोहीले पनि संकोच मान्नु पर्दैन ।

सांगठनिक अवस्था

नेपाल विद्यावारिधि संघको स्थापनाकालदेखि बर्तमान अवस्थासम्म आइपुग्नु यस संघमा आवद्ध तपाईं हामीहरूको ठूलो मेहनत र लगानी परेको छ । सम्पूर्ण सदस्यहरूको विश्वास र भरोशा नै संघको आधारशीला बनेको छ । संघको आर्थिक आधारशीला भनेको सदस्यता शुल्क बापतको रकम, संस्थागत शुल्क तथा कार्यसमितिका साथीहरूबाट बेला बेलामा उठाइने सहयोग हो । साथै यस संघले परामर्श सेवा बापत गरेको आर्जन र अन्य संघ संस्थाहरूको सहकार्यमा गरिने अन्तरक्रिया एवं गोष्ठीहरूका कारण आर्थिक रूपमा केही सहजता भएको छ । तथापि संघलाई आर्थिक रूपमा सबल, भरपर्दो र मजबुत बनाउन हाम्रो ध्यान केन्द्रित हुनु जरुरी छ । यदपी यस वर्ष अर्थमन्त्रलायबाट २ वटा परामर्श सेवा प्राप्त भयो । तर नेपाल सरकारबाट आर्थिक सहयोग भने प्राप्त हुन सकेन ।

संघका सदस्यहरू लगायत अन्य PhD holder हरूसंग नियमित सम्पर्ककोलागि Electronic तथा Print Media को माध्यमबाट सार्वजनिक गरिएका विभिन्न प्रचार सामाग्री तथा प्रकाशनहरू, विभिन्न समयमा आयोजना गरिएका समसामयिक मुद्दाहरू वा विषयहरूमा आधारित अन्तरक्रिया, गोष्ठीहरू र अध्ययन तथा अनुसन्धानमूलक गतिवितिहरू नेपाल विद्यावारिधि संघको उपस्थिति र जिवन्तताको पहिचान हुन् ।

नेपाल विद्यावारिधि संघको चौधौं वार्षिक साधारण सभा यता एक वर्षमा विभिन्न मितिहरूमा गरी ९ वटा भौतिकरूपमा तथा १ वटा अनलाईन कार्यसमिति बैठकहरू सम्पन्न भएका छन् । यसमा कार्यसमितिका सदस्यहरूको उत्साहजनक सहभागिता रहेको हामीले महसुस गरेका छौं ।

नयाँ सदस्यहरू

- डा. ध्रुव भट्टराई
- डा. मुक्तिराज रिजाल
- डा. नरविक्रम थापा
- डा. हरिबाबु तिवारी
- डा. रामशरण थपलिया
- डा. सुरक्षा सुवेदी
- डा. दिपक प्रसाद बास्तोला
- डा. भिष्म कार्की
- डा. सन्जिव मिश्र, चितवन
- डा. राजेश्वरी मल्ल
- प्रा. डा. उद्धवराज खड्का
- डा. विमल कुमार तिवारी

हाल प्राप्त गरिएका उपलब्धिहरू

- विभिन्न सरोकार निकायहरूसंग छलफल
- WWF संग सहकार्य सम्बन्धि छलफल
- NPC संग सहकार्य सम्बन्धि छलफल
- NAST संग सहकार्य सम्बन्धि छलफल
- Tourism Board संग सहकार्य सम्बन्धि छलफल
- अर्थमन्त्रालयबाट २ वटा परामर्श सेवा
- प्रमाणपत्र तथा ब्याज वितरण
- संघका सदस्यहरूको अभिलेखिकरण
- NPA Diary प्रकाशन
- सल्लाहकारको मनोनयन
- उपसमितिहरूको गठन तथा कार्यविभाजन
- शिक्षा मन्त्रालयसंग विज्ञको सहकार्य
- NPA Talk Program संचालन
- Website सुधार

चुनौतिहरु तथा संभावना

विगत वर्षहरुको अनुभव र वर्तमान परिस्थितिलाई आधार मान्दा हामीले गर्ने काम तथा सहकार्यमा पनि केहि जटिलताहरु देख्न र अनुभव गर्न सकिन्छ ।

चुनौतिहरु

- विभिन्न संघ संस्थासँग समन्वय गरी गरिने कार्यक्रमहरु तीन तहका चुनावले केहि प्रभावित भयो भने अझै पूर्णरूपमा कार्यलाई अगाडी बढाउन केहि मिहिनेत गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- आफ्नो पेशा र व्यवसाय गरेर देशका विभिन्न भागमा छरिएर रहेका सदस्यज्यूहरुका अनुसन्धान, श्रोत सामाग्री र सामाजिक योगदानको संकलन हुन सकेको छैन ।
- स्वदेश तथा विदेशमा रहनुभएका विभिन्न विधामा विद्यावारिधि प्राप्त बौद्धिक एवं विज्ञहरुको सञ्जाल निर्माण गरि संघमा आवद्ध गराई Think Tank को दायरालाई अझै बिस्तार गर्दै लानुपर्ने देखिन्छ ।
- सम्पूर्ण सदस्यहरुको विश्वास र भरोसा संघको आर्थिक आधारशिला भएता पनि संघलाई आर्थिक रुपमा सबल, भरपर्दो र मजबुत बनाउने ।
- त्रिभुवन विश्वविद्यालयको एकाधिकार नीतिको प्रभाव र विभेदकारी कार्य

संभावनाहरु तथा आगामि कार्य दिशा

- नेपाल विद्यावारिधि संघलाई नेपाली समाज र अन्तराष्ट्रिय समुदायका अगाडि एउटा प्रतिष्ठित Think Tank को रुपमा स्थापित गर्न सकिने ।
- संघमा आवद्ध सदस्यहरुको संलग्नता र निरन्तर प्रयासमा नेपाल विद्यावारिधि संघको केन्द्रीय कार्यालयहरुलाई Resourceful अनुसन्धान केन्द्रको रुपमा विकास गरी युवा पुस्तालाई अध्ययन अनुसन्धानमा उत्प्रेरित गर्ने ।
- Research Methodology, Proposal Writing, Macroeconomic Analysis, PhD help desk लगायतका कार्यक्रमहरुको विस्तार गरी अध्ययन अनुसन्धानको माध्यमबाट ज्ञान र शीपलाई अझ प्रगाढ बनाई आर्थिक सामाजिक विकासमा योगदान पुर्याउने ।
- विभिन्न विधामा विद्यावारिधि गरेका नेपालीहरु, विदेशमा रहेका PhD holder नेपालीहरु तथा विदेशीहरुबीच सम्बन्ध स्थापित एवं विस्तार गरी संघले सहकार्य गर्न सक्ने ।
- देशमा विद्यमान समसामयिक मुद्दाहरुमा केन्द्रित रही नीति निर्माणकर्ता, प्राज्ञिक समुदाय, बौद्धिक वर्ग र विभिन्न सरोकारवालाहरु बीच छलफल, बहस एवं अन्तरक्रियाहरु संचालन गरी प्राप्त राय सुझावहरु नीति निर्माणकर्तालाई पृष्ठपोषण गरी संघको चिनारीका साथै सामाजिक योगदान तथा प्रतिष्ठालाई संगैसंगै अगाडि बढाउने ।

भावियोजना तथा कार्यक्रम

- विभिन्न सरोकारवाला निकायसंग सहकार्य गर्ने
- कार्यक्षेत्र विस्तार गर्ने

- NPA talk Program लाई व्यवस्थित गर्दै लैजाने
- विद्यावारिधि सदस्यहरूसंग सम्बन्ध विस्तार तथा समन्वय गर्ने
- रिसर्च जर्नल प्रकासन गर्ने

विद्यावारिधिको दायरा

विद्यावारिधिको कार्यक्षेत्र तथा बौद्धिक व्याक्तित्वहरुलाई, पुर्व प्रसासकहरु, युवा विद्वत्त्व वर्गलाई समेट समेटनेगारि कार्यक्रम तथा कार्यक्षेत्र विस्तार गर्नुपर्ने आवश्यकताको महसुस हुदै गएको छ ।

कार्यक्रम तालिका

२०७९ पौष २२ गते शुक्रबार

समय	कार्यक्रम
२:०० देखी २:४०	सदस्यता रजिष्ट्रेसन
२:४० देखी ३:०० सम्म	आसनग्रहण अध्यक्षता : डा. रेजिना मास्के उपाध्यक्ष : डा. श्याम सुन्दर चौधरी निवर्तमान उपाध्यक्ष : डा. विष्णु प्रसाद गौतम संस्थापक अध्यक्ष : डा. राजेन्द्र के.सी. सल्लाहकार संयोजक : डा. लिल्ली राज अर्याल सल्लाहकार सदस्य : डा. बालचन्द्र मिश्र सल्लाहकार सदस्य : डा. घनश्याम गुरुड
३:०० देखि ३: ०५	उद्घाटन नेपाल विद्यावारिधि अध्यक्ष, डा. रेजिना मास्के संघस्वागत मन्तव्य : डा. श्यामसुन्दर चौधरी
३:०५ देखी ३:३० सम्म	परिचयात्मक कार्यक्रम
३:३० देखी ३:५० सम्म	शुभकामना मन्तव्य <ul style="list-style-type: none"> डा. राजेन्द्र के.सी. डा. डिल्लीराज अर्याल
३:५० देखी ३:६० सम्म	<ul style="list-style-type: none"> सांगठनिक प्रतिवेदन- महासचिव, नेपाल विद्यावारिधि संघ, डा. आलोक प्रसाई आर्थिक प्रतिवेदन- कोषाध्यक्ष, नेपाल विद्यावारिधि संघ, सुन्दरी पोखरेल
४: ०० देखी ४:३० सम्म	<ul style="list-style-type: none"> प्रतिवेदनहरु उपर छलफल तथा सुझव सहित पारित गर्ने
४: ३० देखी ४:४० सम्म	<ul style="list-style-type: none"> अध्यक्षको मन्तव्य तथा धन्यवाद सहित वार्षिक साधरण सभा कार्यक्रम समापन
४: ४० देखी ५:३० सम्म	<ul style="list-style-type: none"> Hi-Tea